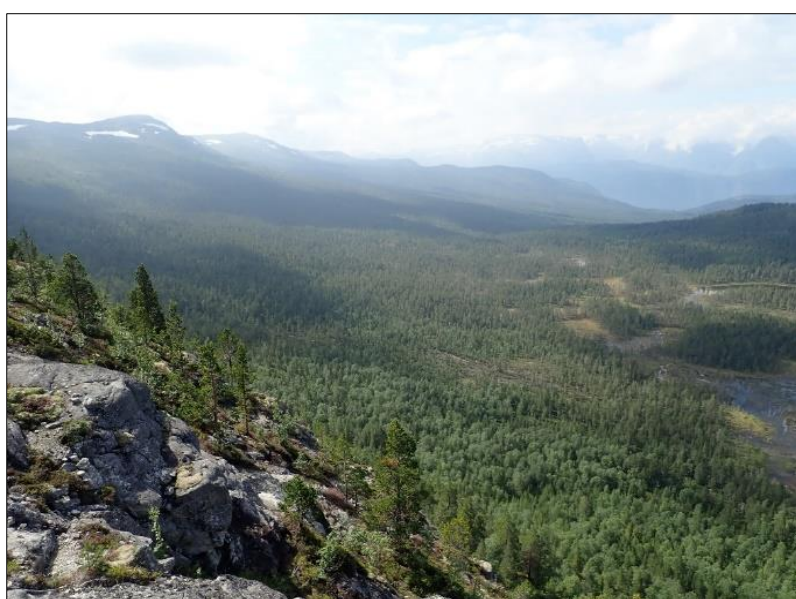

Naturfaglige registreringer av områder i skog tilbudt for frivillig vern i 2020

Agder, Møre og Romsdal,
Rogaland, Troms og Finnmark og
Vestland

Rådgivende Biologer AS

RAPPORT TITTEL:

Naturfaglige registreringer av områder i skog tilbudt for frivillig vern i 2020. Agder, Møre og Romsdal, Rogaland, Troms og Finnmark og Vestland

FORFATTERE:

Linn Eilertsen, Christine Pötsch, Conrad J. Blanck, Torbjørg Bjelland*, Per Gerhard Ihlen** og Linn Vassvik***

OPPDRAGSGIVER:

Miljødirektoratet

OPPDRAGET GITT:

9. juni 2021

RAPPORT DATO:

7. mai 2021

RAPPORT NR:

3397

M-NUMMER:

M-2036|2021

ANTALL SIDER:

274

ISBN NR:

978-82-8308-829-8

EMNEORD:

- Biologisk mangfold
- Naturtyper
- Vegetasjon

- Skogvern
- Kryptogamer

- Røddlistearter
- Død ved

RÅDGIVENDE BIOLOGER AS
Edvard Griegsvei 3, 5059 Bergen
Foretaksnummer 843667082-mva

Internett : www.radgivende-biologer.no

Telefon: 55 31 02 78

*Torbjørg Bjelland, førsteamanuensis ved Universitetet i Stavanger.

** Per Gerhard Ihlen, Asplan Viak AS

***Linn Vassvik, Norsk Institutt for naturforskning

Rapporten må ikke kopieres ufullstendig uten godkjenning fra Rådgivende Biologer AS.

Forsidebilde: Utsikt over tilbudt område på Frønningen i Vestland. Foto: Conrad J. Blanck.

FORORD

På oppdrag fra Miljødirektoratet fikk Rådgivende Biologer AS ansvar for å gjennomføre naturfaglige registreringer av områder i skog tilbudt for frivillig vern i 2020. Denne rapporten viser resultatene fra undersøkelsene av lokalitetene i Agder, Møre og Romsdal, Rogaland, Troms og Finnmark og Vestland.

Rådgivende Biologer AS takker Miljødirektoratet for oppdraget. Oppdraget er gjennomført i samarbeid med dr.scient. Torbjørg Bjelland fra Universitetet i Stavanger, dr.scient. Per Gerhard Ihlen fra Asplan Viak AS og M.Sc. Linn Vassvik hos Norsk Institutt for naturforskning. Linn Eilertsen har cand.scient. i naturforvaltning, Christine Pötsch har M.Sc. i biodiversitet og økologi og Conrad J. Blanck har M.Sc. i landskapsøkologi.

En stor takk til Håkon Holien (HiNT) for bistand til artsbestemmelser av knappenålslaver.

Bergen, 7. mai 2021

INNHOOLD

Forord.....	4
Sammendrag.....	7
Undersøkte områder og avgrensingsforslag.....	7
Kjerneområder/Naturtyper.....	8
Rødlistearter.....	10
Innledning.....	12
Datagrunnlag og metode.....	12
Agder.....	16
Beråsdalen.....	16
Bjørnarådalen.....	21
Dale (med utvidelse).....	28
Egdetjern.....	35
Flåren.....	40
Hanen.....	46
Hestone.....	51
Utvidelse av Kjesfjell-Gaupenapen naturreservat.....	56
Kvennåni.....	62
Utvidelse av Lillestø naturreservat.....	68
Lygne.....	73
Melejuvet.....	79
Mellomvatna.....	86
Ose.....	90
Paliåsen-Liråsen.....	96
Refsdalen.....	100
Utvidelse av Romeheia naturreservat.....	107
Råsfjellet.....	112
Skjerkholt.....	120
Utvidelse av Solbergheia naturreservat.....	126
Utvidelse av Staven naturreservat - Geitryggen.....	131
Sundslia.....	136
Svartevatnet.....	140
Utvidelse av Underforlii naturreservat.....	145
Vålevannet.....	150
Ytre Vemestad.....	157
Møre og Romsdal.....	162
Utvidelse av Gylhamran naturreservat.....	162
Rogaland.....	168
Eidslia.....	168
Nagastøl.....	174
Utvidelse av Nordåker naturreservat.....	183
Plomlia.....	188
Skipavåg.....	193
Stokka.....	199
Stålavika.....	203
Sørtveit.....	207
Ulvedal.....	212
Vetthus.....	217
Troms og Finnmark.....	223
Nordneset-Hesjevika.....	223

Vestland.....	228
Austrinden	228
Bakken.....	233
Frønningen	239
Hunvika	245
Lønnebotn.....	250
Stammes	255
Svenheim.....	260
Vestreim	266
Referanser.....	272

SAMMENDRAG

Eilertsen, L., C. Pötsch, C. J. Blanck, T. Bjelland, P.G. Ihlen & L. Vassvik 2021. Naturfaglige registreringer av områder i skog tilbudt for frivillig vern i 2020. Agder, Møre og Romsdal, Rogaland, Troms og Finnmark og Vestland. Rådgivende Biologer AS, rapport 3397, 274 sider. ISBN 978-82-8308-829-8.

På oppdrag fra Miljødirektoratet fikk Rådgivende Biologer AS ansvar for å gjennomføre naturfaglige registreringer av skogarealer tilbudt for frivillig vern i 2020. Denne rapporten viser resultatene fra undersøkelsene av lokalitetene i Agder, Møre & Romsdal, Rogaland, Troms og Finnmark og Vestland.

UNDERSØKTE OMRÅDER OG AVGRENSINGSFORSLAG

Totalt ble 46 områder tilbudt for frivillig vern undersøkt for naturverdier med et samlet areal på 109,7 km². Fordelt på fylker ligger 26 områder (med 56 km²) i Agder, én i Møre og Romsdal (450 daa), ti i Rogaland (32,7 km²), én i Troms og Finnmark (319 daa) og åtte i Vestland (19 km²). Plassering av undersøkelsesområdene er vist i **figur 1**. En oversikt over de undersøkte områdene med areal og verdisetting er gitt i **tabell 1**.

For tre områder ble det ikke lagt avgrensingsforslag til vern på grunn av lav naturverdi. For de resterende 43 områder ble det lagt avgrensingsforslag med et totalt areal på 94,7 km², som tilsvarer 86 % av det undersøkte arealet. Det minste foreslåtte verneområdet er bare 55 daa (Bakken i Luster), mens det største er 22,7 km² (Nagastøl i Strand). Av de foreslåtte områdene ligger 47,7 km² (50,3 %) i Agder, 0,39 km² (0,4 %) i Møre og Romsdal, 28,5 km² (30,1 %) i Rogaland, 0,31 km² (0,3 %) i Troms og Finnmark og 17,7 km² (18,7 %) i Vestland.

De fleste områdene har mellom en (*) og to (**) stjerner, som tilsvarer lokalt og regionalt viktig. Én lokalitet er vurdert å ha to til tre (**/**), som tilsvarer regionalt til nasjonalt viktig og én er vurdert til nasjonalt viktig (***)

Tabell 1. Lokaliteter undersøkt for naturverdier med en del nøkkeltall. Areal_U utgjør undersøkelsesareal og Areal_V areal verneforslag.

Nr. 1	Undersøkelsesområde	Fylke ²	Kommune	Veg- sone ³	Høydeintervall (m)	Areal U (daa)	Areal V (daa)	Registran t ⁴	Verdi
1	Beråsdaalen	AG	Åmli	BN	114-335	480	460	CB	**
2	Bjørnarådalen	AG	Valle	SB/MB	380-1069	6740	6740	LE	**
3	Dale	AG	Bygland	SB	207-629	5289	5289	CB, CP	**
4	Egdetjern	AG	Gjerstad	BN	187-336	921	695	CB	*/**
5	Flåren	AG	Valle	SB/MB	380-1069	2458	2458	LE	*/**
6	Hanen	AG	Froland	BN	214-370	836	89	CB	*
7	Hestone	AG	Bygland	SB	224-576	900	867	CB	**
8	Utvidelse av Kjesfjell-Gaupenapen naturreservat	AG	Åmli	SB	173-505	8676	8504	CB	**
9	Kvennåni	AG	Valle	SB/MB	237-766	1212	830	LE	**
10	Utvidelse av Lillestø naturreservat	AG	Froland	BN	56-157	313	71	CB	*
11	Lygne	AG	Hægebostad	BN	184-454	320	210	CB	**
12	Melejuvet	AG	Bygland	SB	216-693	4894	4894	CB, CP	**
13	Mellomvatna	AG	Birkenes	BN	90-135	167	138	CP	*
14	Ose	AG	Bygland	SB/MB	216-896	7306	5696	CB, CP	**
15	Paliåsen-Liråsen	AG	Birkenes	BN	157-305	1170	-	CP	/*

16	Refsdalen	AG	Marnardal	SB	135-375	1271	1271	CP	***
17	Utvidelse av Romeheia naturreservat	AG	Froland	BN	95-162	1070	66	CB	*
18	Råsfjellet	AG	Vegårshei	BN	180-290	878	246	PGI, LV	**
19	Skjerkholt	AG	Tvedestrand	BN	86-176	255	154	CB	**
20	Utvidelse av Solbergheia naturreservat	AG	Åmli	SB	194-391	800	73	CB	*
21	Utvidelse av Staven naturreservat	AG	Bygland	MB	205-727	1500	1320	CP	*
22	Sundslia	AG	Hægebostad	SB	330-482	750	552	CP	*/**
23	Svartevatnet	AG	Lindesnes	BN	240-280	1350	1265	CP	*
24	Utvidelse av Underforllii naturreservat	AG	Bygland	SB	214-631	356	281	CB	**
25	Vålevannet	AG	Vennesla	SB	340-492	5960	5470	CB, CP	*/**
26	Ytre Vemestad	AG	Lyngdal	BN	40-200	110	96	CP	**
27	Utvidelse av Gylhamran naturreservat	MR	Tingvoll	MB/SB	60-480	453	393	CP	*
28	Eidslia	RO	Suldal	SB	0-405	880	-	CP, TB	-/*
29	Nagastøl	RO	Strand	BN	280-776	23060	22746	LE, TB	**
30	Utvidelse av Nordåker naturreservat	RO	Tysvær	BN	80-415	465	375	CP	*
31	Plomlia	RO	Vindafjord	SB	200-585	2292	1468	CP	*/**
32	Skipavåg	RO	Vindafjord	SB/BN	25-500	1072	925	CP	**
33	Stokka	RO	Vindafjord	SB	0-385	1287	945	LE	*
34	Stålavika	RO	Suldal	MB	175-850	1450	1450	CP, TB	*
35	Sørtveit	RO	Tysvær	BN	30-110	130	130	CP	*
36	Ulvedal	RO	Vindafjord	SB	100-380	1600	-	CP, TB	*
37	Vetthus	RO	Sauda	SB	0-380	517	517	CP, TB	**
38	Nordneset-Hesjevika	TF	Senja	MB	0-150	319	319	LE, CP	*/**
39	Austrinden	VL	Alver	BN	21-207	460	460	CP	*
40	Bakken	VL	Luster	MB	208-725	984	55	CB	*
41	Frønningen	VL	Lærdal	MB	195-1023	10975	10975	CB, LE	**
42	Hunvika	VL	Stad	MB	0-507	1607	1181	CP	**/**
43	Lønnebotn	VL	Fjaler	BN	50-430	930	754	CP	*/**
44	Stamnes	VL	Vaksdal	SB	100-250	565	565	LE, CB	*
45	Svenheim	VL	Osterøy	SB	55-225	1491	710	LE, CP	*
46	Vestreim	VL	Sogndal	SB/MB	479-928	3217	3010	CB	**

Merknader

¹ Nummer henviser til nummer på kart i **figur 1**.

² Fylker: AG = Agder, MR = Møre og Romsdal, RO = Rogaland, TF = Troms og Finnmark, VL = Vestland

³ Vegetasjonssoner: BN = Boreonemoral, SB = Sørbooreal, MB = Mellomboreal, NB = Nordboreal

⁴ Registrant-initialer: CB = Conrad J. Blanck, LE = Linn Eilertsen, CP = Christine Pötsch, TB = Torbjørg Bjelland, PGI = Per Gerhard Ihlen, LV = Linn Vassvik

KJERNEOMRÅDER/NATURTYPER

Tabell 2 viser en oversikt over nyregistrerte naturtypelokaliteter etter DN håndbok 13 i prosjektet. Totalt ble 57 nye lokaliteter med et totalareal på 10133,2 daa registrert. Gammel barskog utgjør størst areal med 8182 daa. Mest hyppig forekommende naturtype var boreal løvskog med 18 registreringer, med et samlet areal på 1068 daa. Tre lokaliteter (5,3 %) ble vurdert som svært viktig (A-verdi), 29 (50,8 %) ble vurdert som viktig (B-verdi) og 25 (43,8 %) ble vurdert som lokalt viktig (C-verdi). I areal utgjør A-lokalitetene 58,6 % av de registrerte naturtypene, B-lokalitetene 34,5 % og C-lokalitetene 6,8 %.

Totalt ble tolv lokaliteter med rødlistede naturtyper registrert i prosjektet.

De rødlistede typene har litt andre navn enn i DN-håndbok 13, siden de er definert etter NiN. Én av dem er ikke en skogtype, en naturtype i kulturlandskap (naturbeitemark som tilsvarer semi-naturlig eng, VU). Fem tilsvarer lågurteedelløvsog (VU), fire tilsvarer frisk rik edelløvsog (NT), én tilsvarer høystaudeedelløvsog (VU) og én er høystaudegranskog (NT).

Det ble totalt registrert 17 store gamle trær/hule trær/styvete trær både eik og alm. Disse er ikke gjengitt i tabellen, da mange av dem ligger innenfor avgrensingen til andre naturtyper og har derfor ingen egen verdivurdering.

Tabell 2. Antall og areal av nyregistrerte kjerneområder/naturtypelokaliteter etter DN-håndbok 13. Naturtyper markert med rød skrift er rødlistede naturtyper jf. Artsdatabanken 2018.

Naturtype	Kode	Ant.	Areal	Ant.	Areal	Ant.	Areal	Tot. Ant.	Tot. Areal
		A	A (daa)	B	B (daa)	C	C (daa)		(daa)
Naturbeitemark	D04					1	8,4	1	8,4
Høstingsskog	D18			2	59			2	59
Rik edelløvsog	F01			1	37,2			1	37,2
Lågurteikeskog	F0101			3	69,1	1	8,7	4	77,8
Rikt hasselkratt	F0103					2	38,6	2	38,6
Alm-lindeskog	F0105			1	7,2			1	7,2
Lågurteedelløvsog	F0107			1	14,6			1	14,6
Almehøgstaudeskog	F0112					1	1,6	1	1,6
Gammel fattig edelløvsog	F02	1	143,2					1	143,2
Gammel eikeskog	F0201			3	342	1	2	4	344
Gammel boreal løvsog	F07	1	251,9	3	170,2	2	24,9	6	447
Gammelt ospenholt	F0701			5	138,2	3	29,1	8	167,3
Gammel bjørkeskog	F0702			2	239,3	2	154,7	4	394
Gammel barskog	F08			3	1427,9	1	110,5	4	1538,4
Gammel granskog	F0801			2	390,1	2	147,8	4	537,9
Gammel furuskog	F0802	1	5540	2	531,3	2	34	5	6105,3
Bekkekløft	F0901					2	19,5	2	19,5
Gammel lavlandsblandingsskog	F1302			1	69,6			1	69,6
Gammel oresumpskog	F1404					1	1	1	1
Gransumpskog	F1405					1	0,3	1	0,3
Høystaudegranskog	F1703					1	4,9	1	4,9
Gammel lavlandsgranskog	F1801					1	1,6	1	1,6
Boreonemoral gran-blandingsskog	F2502					1	102,5	1	102,5
Total		3	5935,1	29	3495,7	25	690,1	57	10133,2

RØDLISTEARTER

Tabell 3 viser en oversikt over nyregistrerte rødlistearter for undersøkelsesområdene etter rødlisten for 2015 (Henriksen & Hilmo 2015). Rødlistearter som var registrert fra før er oppgitt i beskrivelsen av hvert enkelt område. Totalt ble det registrert 26 nye forekomster av rødlistearter fordelt på 11 ulike arter, der åtte har rødlistekategori nær truet (NT) og tre sårbar (VU). Lav er organismegruppen med flest rødlistefunn (16 stk.), noe som delvis gjenspeiler kartleggenes spisskompetanse, men også forholdene i de undersøkte områdene. Det er gjort flest rødlistefunn i Vestland og i Agder. Det henger først og fremst sammen med at det er undersøkt større arealer i dette fylket i forhold til de andre. Det påpekes at det er potensial for flere rødlistefunn av særlig moser og sopp i en del av områdene.

Tabell 3. Oversikt over nyregistrerte rødlistearter med antall områder arten ble registrert for hvert fylke. Rødlistekategori etter Henriksen & Hilmo 2015.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødlistek.	AG	MR	RO	VL	Total
Karplante	<i>Gentianella campestris</i>	Bakkesøte	NT				1	1
	<i>Taxus baccata</i>	Barlind	VU	2				2
	<i>Ulmus glabra</i>	Alm	VU		1		2	3
Lav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	Gubbeskjegg	NT	1				1
	<i>Bunodophoron melanocarpum</i>	Kystkorallav	NT			1		1
	<i>Calicium denigratum</i>	Blanknål	NT	1		2	8	11
	<i>Sclerophora coniophaea</i>	Rustdoggnål	NT				1	1
	<i>Thelotrema suecicum</i>	Hasselrurlav	NT			2		2
Sopp	<i>Antrodia pulvinascens</i>	Ospehvitkjuke	NT	2				2
	<i>Antrodia mellita</i>	Honninghvitkjuke	VU	1				1
	<i>Haploporus tuberculosus</i>	Eikegreinkjuke	NT	1				1
Total				8	1	5	12	26

VETRUS

Referansedata	Lokalitet 37
Fylke:	Rogaland
Kommune:	Sauda
Dato feltreg:	1. oktober 2020
UTM _{WGS} sentralpunkt:	32N 349577; 6610164
Registrant:	Torbjörg Bjelland og Christine Pötsch
Vegetasjonssone:	Sørboreal
Areal:	517 daa
Høyde over havet:	0-380 moh.
Verdi:	**

FELTARBEIDET

Området ble undersøkt av Torbjörg Bjelland og Christine Pötsch den 1. oktober 2020. Det var fine værforhold denne dagen med oppholdsvær hele dagen. Tidspunktet var bra for å fange opp både karplanter, moser, lav og sopp. Terrenget er svært bratt og består hovedsakelig av blokkmark/ur så undersøkelsen var mest ovenfra så langt det var mulig å komme til. I tillegg ble det brukt kikkert fra andre siden av fjorden.

UTVELGELSE AV OMRÅDE

Lokaliteten ble kartlagt i forbindelse med prosjektet Naturfaglige registreringer av områder tilbudt for frivillig vern av skog 2020. Det er registrert to naturtyper i Miljødirektoratets Naturbase (<https://kart.naturbase.no/>), en rik edelløvsskog og en gammel furuskog, som dekker nesten hele undersøkelsesområdet. Den rike edelløvs skogen er basert på en undersøkelse fra 1981 (Bakkevig 1981) og ble beskrevet på ny i 2008. Også registreringen av den gamle furuskogen er opprinnelig fra åttitallet (Moe 1989), men ble gjenkartlagt og beskrevet i 2007. De samme lokalitetene er også tilgjengelige i Narin (<http://www.borchbio.no/narin/>). Av rødlistearter i Artsdatabankens artskart (<https://artskart.artsdatabanken.no>) finnes det en registrering av kystblåfjelllav (*Pectenica atlantica*, NT).

BELIGGENHET, NATURGRUNNLAG

Undersøkelsesområdet ligger i en bratt vestvendt li på østsiden av Saudafjorden ca. 4,5 km sør for Sauda i Sauda kommune. Det strekker seg fra Malldalsløypa i nord til Legdefjellet i sør og fra fjorden til rundt 380 moh. Terrenget er veldig bratt og består i all hovedsak av grov steinur og rasmark. Berggrunnen består hovedsakelig av diorittisk til granittisk gneis med kun et lite område øverst med charnockitt til anortositt. Av løsmasser finnes det skredmateriale nederst ved fjorden og ellers finner man bart fjell. Boniteten er svært høy i sørlige deler av området og ikke klassifisert i nordlige deler.

Middeltemperaturen i løpet av et år ligger på 6,8 °C og årsnedbøren er i gjennomsnitt 2285 mm (1971-2019, Sauda, seklime.met.no). Området ligger i sørboreal vegetasjonssone og innenfor sterk oseanisk seksjon, O2, som karakteriseres av vestlige arter og svakt østlige trekk, noe som henger sammen med lavere vintertemperatur (Moen 1998).

VEGETASJON

I de øvre deler er det mest blåbærskog (A4 jf. Fremstad 1997) med treslagene furu og bjørk. Det er også en god del innslag av rogn, selje og osp, samt noe eik og hassel. Inntil bergveggene og delvis i blokkmarka i øvre del er det også små parti med svakt utviklet fattig boreonemoral regnskog. Områdene nede ved fjorden ble ikke undersøkt, men det er tidligere registrert rik edelløvsskog med alm, lind og ask og rikt feltsjikt med både lågurter og høgstauder langs bekke drag og oppunder berghamrene.

SKOGSTRUKTUR OG PÅVIRKNING

Det er registrert gammel barskog fra før i nordlige deler av området. Deler av den tidligere registrerte gamle skogen er hogd og består nå av ung skog, men hogstflatene befinner seg utenfor undersøkelsesområdet. Totalt sett i det undersøkte området var ikke skogen spesielt gammel, kun enkelte trær var litt eldre. Det kan imidlertid trolig forekomme mer eldre skog i utilgjengelig områder lengst nord i området. Det var rikelig med død ved, både læger og gadd.

I den rike edelløvs skogen nede ved fjorden har det tidlige vært beite og trær har blitt styva. Ut fra nyere flyfoto ser det ut til at området er i ferd med å gro igjen, så det er trolig en stund siden det har vært beitet. Det er et plantefelt med gran sentralt i lokaliteten.

Det er lite tekniske inngrep i det tilbudte området. Området fremstår som lite påvirket, bortsett fra området i nord som ligger utenfor området tilbudt for frivillig vern, har det vært lite hogst i nyere tid.

KJERNEOMRÅDER

1. Hekkanstjørn BN00045035

Gammel furuskog (F08). Areal: 446 daa. A-verdi

Lokaliteten er beskrevet tidligere (Jordal & Johnsen 2008) basert på Moe (1989), herbariebelegg av Tor Tønsberg (2000) og feltarbeid i 2007. Det er en eldre furuskog med vegetasjonstypene blåbærskog og småbregneskog med innslag av noe grove osp, bjørk og rogn. Det ble registrert mange lav, den eneste rødlistede er skorpefiltlav (NT), og en del moser, av dem to som skal ha vært rødlistet tidligere (råteflik og råteflak). Fra den tidligste registreringen på 80-tallet er det snakk om hogst og denne registreringen tar med et mindre område enn det tidligere på grunn av hogst. Området er tidligere vurdert som svært viktig (A-verdi) på grunn av død ved, flere rødlistearter og indikatorer på gammel skog og fordi gammel skog er sjelden i Rogaland.

Lokaliteten ble undersøkt den 1. oktober 2020 av Torbjørg Bjelland og Christine Pötsch i forbindelse med naturfaglige registreringer i skog. Utenfor området tilbudt for frivillig vern som ble undersøkt i 2020 ser man tydelig på flyfoto at det er nylig hogst flere steder innenfor den avgrensede lokaliteten. Avgrensingen til naturtypen ble ikke tilpasset da det ligger utenfor det undersøkte området.

2. Maldalselva-Flesja BN00045038

Rik edelløvs skog – Alm-lindskog (F0105). Areal: 669 daa. B-verdi.

Lokaliteten er beskrevet tidligere (Jordal & Johnsen 2008) basert på beskrivelser fra 1979 og 1981 uten ny befaring med kun kikkertobservasjoner. Den ligger i en bratt vestvendt li med steinur og rasmarek, som delvis har så store blokker at det er lite vegetasjon. Treslagene er bjørk, ask, alm, lind, rogn, hassel, hegg, selje og gråor og feltsjiktet består av lågurtvegetasjon, høgstauder og bregner. En del planter for rik skog blir nevnt, som grov nattfiol, hengeaks, myske, skogsalat og stankstorkenebb. Det blir også nevnt tidligere kulturpåvirkning og styvingstrær. Området er vurdert som viktig (B-verdi) på grunn av moderat mangfold og varmekrevende arter.

Lokaliteten ble undersøkt den 1. oktober 2020 av Torbjørg Bjelland og Christine Pötsch i forbindelse med naturfaglige registreringer i skog. Naturtypen fortsetter utenfor det tilbudte området.

ARTSMANGFOLD

Området er stort og vanskelig tilgjengelig og derfor er bare et utvalg av artsmangfoldet registrert her. Det er spesielt de bratte lisidene og urene ned mot fjorden som er vanskelig tilgjengelige ovenfra. Det er i området helt nede ved fjorden tidligere kartlagt en rik edelløvs skog av typen alm-lindskog, med blant annet innslag av styvingstrær. Av registrerte arter kan nevnes bergrøykvein, brunrot, grov nattfiol, hengjeaks, hundekveke, junkerbregne, kratthumleblom, liljekonvall, lodnebregne, lundrapp, murburkne, myske, myskegras, mørkkonglys, revebjelle, rosenrot, skogbjørnebær, skogfiol, skogsalat, skogsvinerot, smørbukk, stankstorkenebb, storfrytle, stornesle, strutsvegg, svartburkne, trollbær, trollurt og vassmynte.

I øvre deler av det tilbudte området er karplantefloraen typisk for den fattige vegetasjonstypen

blåbærmark med arter som linnea, storfrytle, bjønnekam, hengeveng, vintergrønn, stri kråkefot, teiebær, smyle og tyttebær. Epifyttfloraen på furu og bjørk er stort sett fattig, men det er innslag av lungeneversamfunnet på osp- og seljetrærne. Typiske arter i disse områdene er lungenever, glyelav-art, grynfiltrav, stiftfiltrav, skjellnever, vanlig blåfiltrav, skrukkenever, kystblåfiltrav (NT) og grynvreng.

På furu ble det blant annet registrert vanlig kvistlav (*Hypogymnia physodes*), vanlig blodlav (*Mycoblastus sanguinarius*), brun korallav (*Sphaerophorus globosus*), gul stokklav (*Parmeliopsis ambigua*), papirlav (*Platismatia galuca*) og matteflette (*Hypnum cupressiforme*),

Hengestry (*Usnea dasypoga*) ble registrert på selje og rogn. Av andre arter som ble registrert på rogn kan nevnes vanlig smaragdlov (*Lecidella elaeochroma*), kantlav-art (*Lecanora sp.*), skrukkenever (*Lobaria scrobiculata*), grå fargelav (*Parmelia saxatilis*), grynvreng (*Nephroma parile*), samt moser som krusgullhette (*Ulota crispa*), blæremose-art (*Frullania sp.*) og matteflette (*Hypnum cupressiforme*). På bjørk *Usnea dasypoga*.

På gadd ble det registrert stubbesyl (*Cladonia coniocraea*), papirlav (*Platismatia glauca*), vanlig kvitlav (*Hypogymnia physodes*), brun korallav (*Sphaerophorus globosus*), fausknål (*Chaenotecha brunneola*), hvitringnål (*Calicium galucellum*), grønnsotnål (*Calicium viride*) og matteflette (*Hypnum cupressiforme*).

I et lite område oppunder en bergvegg og delvis i blokkmark var det vegetasjon som hadde potensiale til å være fattig boreonemoral regnskog, men under befaringen ble det ikke registrert noen av de typiske karakterartene på trærne, så området er ikke avgrenset som naturtype.

Tabell 75. Oppsummering av et utvalg av de registrerte artene fra Vetrhus.

Organismegruppe	Vitenskapelige navn	Norske navn	Rødlistestatus
Karplante	<i>Fraxinus excelsior</i>	Ask	VU
Karplante	<i>Ulmus glabra</i>	Alm	VU
Moser	<i>Antitrichia curtupendula</i>	Ryemose	
Moser	<i>Anastrepta orcadensis</i>	Heimose	
Lav	<i>Pectenیا atlantica</i>	Kystblåfiltrav	NT
Lav	<i>Pannaria rubiginosa</i>	Kystfiltrav	
Lav	<i>Calicium viride</i>	Grønnsotnål	
Lav	<i>Calicium glaucellum</i>	Hvitringnål	
Lav	<i>Chaenotecha brunneola</i>	Fausknål	
Lav	<i>Pannaria conoplea</i>	Grynfiltrav	
Lav	<i>Pectenیا plumbea</i>	Vanlig blåfiltrav	
Lav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever	
Lav	<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrukkenever	
Lav	<i>Nephroma parile</i>	Grynvreng	
Sopp	<i>Phellinus tremulae</i>	Ospeildkjuke	

AVGRENSING OG ARRONDERING

Det undersøkte området har et areal på 517 daa og har middels god arrondering med noen nyere tids inngrep. Det er et granplantefelt midt i lokaliteten ved Legdedn. Lokaliteten er svært bratt og lite tilgjengelig. Det undersøkte området er såpass lite at ved et eventuelt vern bør hele området inkluderes. Avgrensingsforslaget vil da bestå av både rik edelløvsog og gammel furuskog, med litt innslag av plantet gran.

VURDERING OG VERDISETTING

Den øverste delen av det tilbudte området består av fattig furuskog med blåbærmark. Generelt er skogen ensaldret og ikke spesielt gammel, men det er innslag av enkelte gamle trær. Det er registrert gammel skog nord i området, men i det tilbudte området finnes det trolig kun eldre skog i de bratteste

utilgjengelig partiene. Det er registrert en god del død ved, både læger og gadd.

I områdene helt nede ved sjøen er det registrert rik edelløvskog med innslag av styvingstrær. Deler av arealet er dekket av ur.

To naturtypelokaliteter er fra før registrert innenfor området, en gammel furuskog med A-verdi og en alm-lindeskog med B-verdi. Alm-lindeskog tilsvarer den rødlistede naturtypen «Frisk rik edelløvskog» (NT).

Fire rødlistearter er registrert i det undersøkte området ask (VU), alm (VU), kystblåfyllav (NT) og skorpefyllav (NT). Det tilbudte området vil fange opp skog i lavereliggende områder i Sør-Norge, som er mangelfullt dekket i skogvernet ifølge Framstad mfl. (2017). Det inneholder også alm-lindeskog som er en naturtype som er mangelfullt dekket i skogvernet i Rogaland.

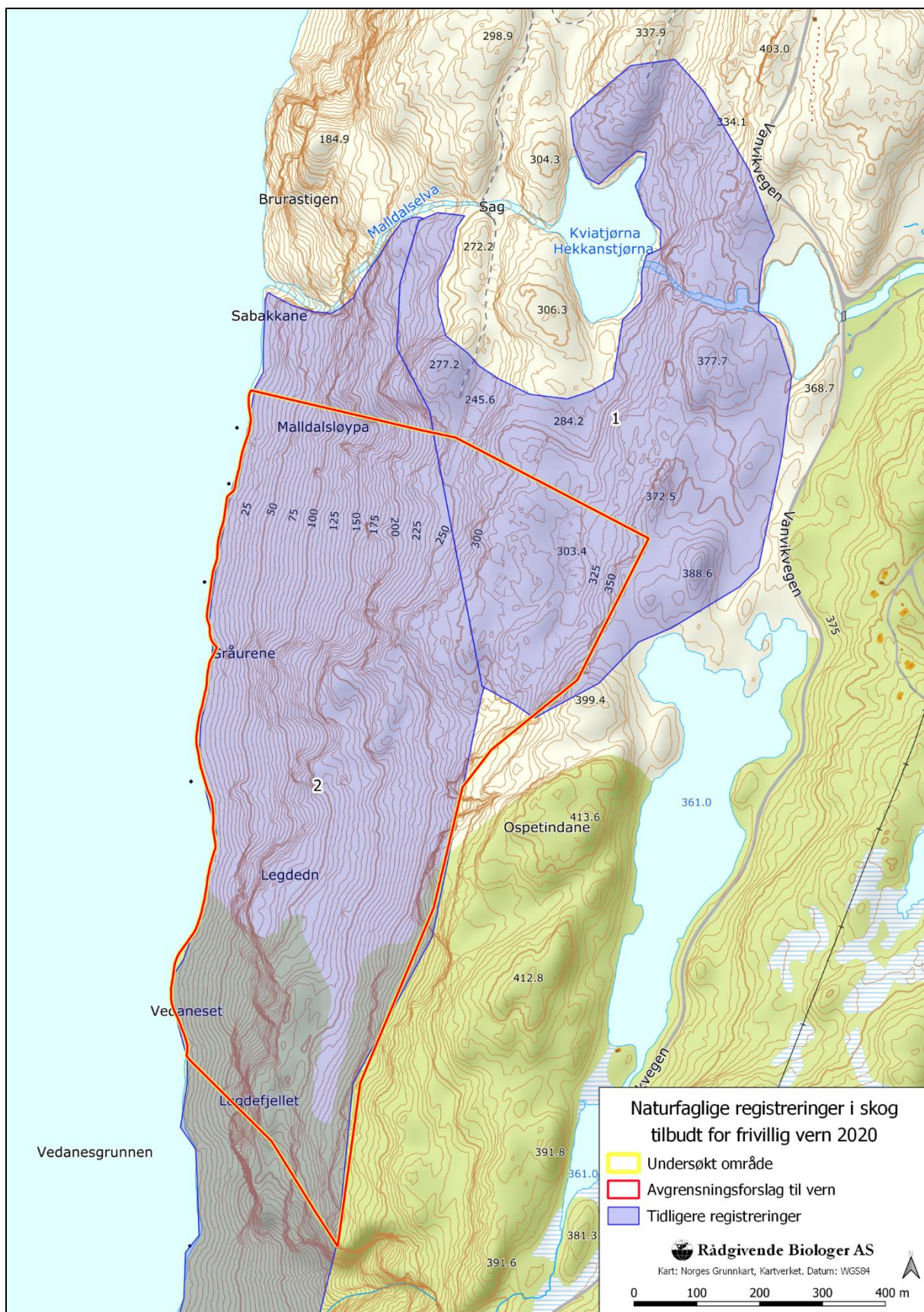
Verdisettingen av viktige parametere for naturfaglige registreringer i skog er oppsummert i **tabell 76**. Samlet er det tilbudte området vurdert til regionalt verdifullt (**).

Tabell 76. Kriterier for verdivurdering og samlet poengverdi for Vetrhus. Stjernesetting: - = kriteriet ikke relevant, 0 = kriteriet omtrent fraværende/uten betydning, * = kriteriet i liten grad tilfredsstilles/er dårlig utviklet/av liten verdi, ** = kriteriet i middels grad tilfredsstilles/er dårlig utviklet/av middels verdi, *** = kriteriet oppfylles godt/er meget godt utviklet/av stor verdi.

Kjerneområd.	Urørt-het	Størrelse	Topog.variasj.	Veget.variasjon	Arrondering	Artsmangf.	Rike veg.typer.	Død ved mngd.	Død ved kont.	Tre-slagsforde.	Gamle trær	Samlet verdi
1	**	-	**	*	-	*	*	***	**	**	**/**	**
2	*	-	*	**	-	**	**	**	*	**/**	**	**
Samlet	**	*	**	**	**	**	**	**/**	**/**	**	**	**

Figur 74. Øverst: Hele undersøkelsesområdet er svært bratt steinur (t.v.). Alderen på skogen varierer noe med innslag av eldre og grove trær (t.h.). Nederst: Kjerneområde 1 er registrert som gammel barskog, med ganske mye død ved og i hvert fall noen gamle trær (t.v.). Kjerneområde 2 er rik edelløvskog, men i de høyestliggende delene er det kun noe innslag av hassel og eik i furuskog (t.h.).

Figur 75. Undersøkelsesområdet Vetthus med kjerneområder og avgrensingsforslag til vern.